

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR

Č.j. MV-70558-1/PO-2009
KR

Kódové označení: VPP-M IV-OOB a

Počet listů: 12

VSTUPNÍ PŘÍPRAVA PŘÍSLUŠNÍKŮ HZS ČR

MODUL IV - PRAXE

OCHRANA OBYVATELSTVA A KRIZOVÉ ŘÍZENÍ

Obsah

1.	Charakteristika modulu	3
2.	Cíle vzdělávání v modulu	3
3.	Kompetence absolventa	3
4.	Časová dotace modulu	4
5.	Podmínky pro zařazení	4
6.	Materiální zajištění studujících	4
	6.1 Doklady	5
	6.2 Naturální náležitosti	5
7.	Ukončení modulu	5
8.	Praxe u HZS kraje	6
	8.1 Zápočtový list	6
	8.2 Metodický návod pro vykonání praxe	8

1. Charakteristika modulu

Modul IV - PRAXE-OCHRANA OBYVATELSTVA a KRIZOVÉ ŘÍZENÍ je určen pro příslušníky HZS ČR, kteří budou vykonávat službu na úseku ochrany obyvatelstva, krizového řízení a civilní nouzové připravenosti. Je praktickým doplněním profilačního modulu III - OCHRANA OBYVATELSTVA a KRIZOVÉ ŘÍZENÍ a je koncipován tak, aby se studující v jeho průběhu seznámili s činnostmi vykonávanými u HZS kraje a získávali nejen teoretické znalosti, ale především praktické dovednosti a zkušenosti.

U absolventů „Ověřovacího studijního programu“ navazuje modul IV - PRAXE-OCHRANA OBYVATELSTVA a KRIZOVÉ ŘÍZENÍ na teoretickou přípravu během vysokoškolského studia a modul I.

2. Cíle vzdělávání v modulu

Hlavním cílem modulu IV - PRAXE-OCHRANA OBYVATELSTVA a KRIZOVÉ ŘÍZENÍ je seznámit studující se skutečnými podmínkami výkonu služby v jednotlivých oblastech působnosti HZS ČR a poskytnout jim praktické zkušenosti doplňující informace získané v ostatních modulech vzdělávacího programu. Cílem tohoto modulu je též získání vlastních zkušeností s výkonem služby v oblasti, ve které budou absolventi službu dále vykonávat. Modul IV - PRAXE-OCHRANA OBYVATELSTVA a KRIZOVÉ ŘÍZENÍ má za úkol připravit je prakticky pro vykonání závěrečných zkoušek vzdělávacího programu VPP.

3. Kompetence absolventa

Modul IV - PRAXE-OCHRANA OBYVATELSTVA a KRIZOVÉ ŘÍZENÍ podporuje u absolventů zejména tyto odborné profesní kompetence:

na úseku ochrany obyvatelstva a krizového řízení

- znalost rozsahu a způsobů komunikace HZS kraje s obcemi a právníckými a fyzickými osobami na příslušném teritoriu
- znalost varovacích a informačních systémů
- znalosti v oblasti ukrytí obyvatelstva, zná materiál nouzového přežití a způsob jeho využití
- znalost typů přístrojů pro zjišťování chemické a radiační situace a prostředků pro dekontaminaci
- znalost nástrojů pro vyhodnocování chemické a radiační situace a poskytování informací o nebezpečných látkách

- orientaci v základních dokumentech (krizový plán kraje, havarijní plán) stanovených pro stupeň kraj a určená obec - způsob jejich zpracování, reálný stav a průběžná aktualizace
- znalost složení a činnosti bezpečnostních rad a krizových štábů

na úseku IZS a výkonu služby

- orientaci v systému organizace výkonu služby a v činnostech příslušníka při výkonu služby v jednotce HZS kraje

na úseku operačního řízení

- orientaci v systému výkonu služby na OPIS HZS kraje a územního odboru HZS kraje a TCTV 112

na úseku požární prevence

- orientaci v odborných činnostech na úseku požární prevence v oblasti kontrolní činnosti, stavební prevence, zjišťování příčin vzniku požárů a správního řízení.

4. Časová dotace modulu

Úsek	Počet hodin
1 - IZS	4
2 - Výkon služby	15
3 - Operační řízení	3,5
4 - Požární prevence	7,5
5 - Ochrana obyvatelstva	22,5
6 - Krizové řízení	22,5
CELKEM	75 hodin (2 týdny)

Pozn.: 1 hodina = 1 pracovní hodina v rozsahu 60 minut.

5. Podmínky pro zařazení

Podmínkou pro zařazení příslušníků do modulu IV - PRAXE-OCHRANA OBYVATELSTVA A KRIZOVÉ ŘÍZENÍ je absolvování modulu III - OCHRANA OBYVATELSTVA A KRIZOVÉ ŘÍZENÍ, u absolventů „Ověřovacího studijního programu“ absolvování modulu I.

6. Materiální zajištění studujících

Studující modulu IV - PRAXE-OCHRANA OBYVATELSTVA A KRIZOVÉ ŘÍZENÍ musí mít u sebe doklady a musí být vybaven naturálními náležitostmi.

6.1 Doklady

- osobní doklady
- služební průkaz
- průkaz pojištění
- zápočtový list.

6.2 Naturální náležitosti

- pracovní stejnokroj I.

Vzdělávací zařízení může vyžadovat popřípadě i další náležitosti, které budou uvedeny v povolání do kurzu.

7. Ukončení modulu

Podmínkou úspěšného ukončení modulu je absolvování praxe v plném rozsahu.

Absolvování praxe potvrdí v zápočtovém listu ředitel HZS kraje, ve kterém absolvent praxi vykonal, nebo jím pověřená osoba.

Zápočtový list předloží studující nejpozději před zahájením závěrečných zkoušek lektorovi s třídnickými pravomocemi vzdělávacího zařízení, ve kterém absolvoval profilační modul III a ve kterém bude skládat závěrečnou zkoušku.

8. Praxe u HZS kraje**8.1 Zápočtový list**

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky
Vzdělávací zařízení ...

Zápočtový list**Vstupní příprava příslušníků HZS ČR****Modul IV - PRAXE-OCHRANA OBYVATELSTVA A KRIZOVÉ ŘÍZENÍ**

Hodnostní označení, titul, jméno, příjmení .....

OEČ ..... Praxe vykonána u HZS ..... kraje

Úsek	Stanovená délka praxe v hodinách	Absolvováno od do	Potvrzení vedoucího praxe	Poznámky
IZS	4			
zajišťování úkolů služeb				
Výkon služby	15			
výkon služby v jednotce HZS kraje – 24 h pracovní směna				
Operační řízení	3,5			
výkon služby na OPIS HZS kraje, výkon služby na TCTV 112				
výkon služby na OPIS územního odboru HZS kraje				
Požární prevence	7,5			
kontrolní činnost				
stavební prevence				
zjišťování příčin vzniku požárů				
správní řízení				

Ochrana obyvatelstva	22,5			
komunikace HZS kraje s obcemi, právníckými a fyzickými osobami na příslušném teritoriu				
nouzové přežití obyvatelstva				
varovací a informační systémy				
problematika ukrytí				
přístroje pro zjišťování chemické a radiační situace				
prostředky pro dekontaminaci				
nástroje pro vyhodnocování chemické a radiační situace a poskytování informací o nebezpečných chemických látkách				
Krizové řízení	22,5			
krizový plán kraje				
havarijní plány				
bezpečnostní rada kraje a krizové štáby				

Poznámky služebního funkcionáře k průběhu praxe:

Vyjádření ředitele HZS ..... kraje:

Posluchač **absolvoval/neabsolvoval** * praxi v plném rozsahu.

Důvod, z jakého neabsolvoval praxi v plném rozsahu *: .....

.....

.....

.....

.....

Razítko a podpis ředitele HZS ..... kraje:

8.2 Metodický návod pro vykonání praxe

Studující vykonávají praxi u HZS kraje, který je vyslal ke studiu.

Pro studující, kteří nejsou zařazeni u HZS kraje, zajistí vysílající služební funkcionář ve spolupráci s ředitelem OUPO vykonání praxe u HZS kraje. Vykonání praxe u HZS kraje a příslušné podmínky projedná vysílající služební funkcionář s vedením HZS kraje včas.

Po ukončení celé praxe studující předloží zápočtový list lektorovi s třídnickými pravomocemi.

Úsek IZS a výkonu služby

Příslušný služební funkcionář (zpravidla velitel stanice nebo velitel čety) zorganizuje praxi v souladu s denním řádem a plánovanými úkoly této jednotky v rámci 24 hodinové pracovní směny tak, aby studující měl možnost seznámit se:

na úseku IZS

1. s úkoly strojní služby zejména při přejímání, kontrole a údržbě vybraných prostředků strojní služby,
2. s úkoly chemické služby zejména při přejímání, kontrole a údržbě vybraných prostředků chemické služby,
3. s úkoly technické služby zejména při přejímání, kontrole a údržbě vybraných prostředků technické služby,
4. s úkoly spojové služby zejména při organizaci spojení jednotek PO a složek IZS v praxi,

na úseku výkonu služby

s výkonem služby hasiče v jednotce HZS kraje a činností hasičů

1. v organizačním řízení
  - a) nástup do služby,
  - b) provádění údržby a kontrola osobních věcných prostředků,
  - c) obecná činnost jednotky PO,
2. v operačním řízení
  - a) vyhlášení poplachu, výjezd jednotky PO a přesun na místo zásahu a zpět,
  - b) zdolávání mimořádných událostí.

Úsek operačního řízení

Vedoucí operačního a informačního střediska, případně ředitel odboru operačního řízení nebo pověřený příslušník tohoto odboru zabezpečí praxi na operačním a informačním středisku (OPIS) tak, aby byla vykonána způsobem seznámení a předvedení činností dle níže uvedených bodů. Studující se seznámí:

- 1) s úkoly, strukturou a výkonem služby na OPIS HZS kraje (včetně TCTV 112),
- 2) s požárním poplachovým plánem kraje, poplachovým plánem IZS kraje a další dokumentací OPIS HZS kraje a způsobem jejich využívání,
- 3) se systémem tísňového volání (zejména na linky 112 a 150) a způsobem odbavování tísňových hovorů,
- 4) se způsobem rozhodování OPIS v operačním řízení a vyhlášení poplachu jednotkám PO a vyžadování součinnosti s dalšími složkami IZS,
- 5) s tvorbou statistických dat a jejich průnikem mezi jednotlivými informačními a řídicími systémy (SW OPIS, moduly SSU).

Úsek požární prevence

Ředitel odboru prevence nebo pověřený příslušník tohoto odboru zajistí zaměstnání tak, aby bylo zaměřeno zejména na tyto oblasti:

- 1) kontrolní činnost
  - seznámení s konkrétním postupem provedení kontroly a zápisem z požární kontroly,
- 2) stavební prevence
  - seznámení se systémem posuzování projektové dokumentace stavby ke stavebnímu řízení,
- 3) zjišťování příčin vzniku požáru
  - seznámení s konkrétními spisy o požáru
  - seznámení s vybranými událostmi a s příklady spolupráce jednotlivých součástí HZS kraje na výsledném materiálu,
- 4) správní řízení
  - studium dokumentace, související se správním řízením ve věci uložení pokuty právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě za nedodržení povinností na úseku požární ochrany.

Úsek ochrany obyvatelstva

Ředitel odboru ochrany obyvatelstva a krizového řízení nebo pověřený příslušník tohoto odboru zajistí zaměstnání tak, aby se studující seznámil s praktickou aplikací pokynů generálního ředitele HZS ČR, vyhlášek a předpisů u obcí s rozšířenou působností a vybraných obcí na úseku ochrany obyvatelstva s důrazem na varování, evakuaci, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva, se způsoby komunikace s obcemi, právníckými a fyzickými osobami na příslušném teritoriu, s vedením příslušné dokumentace a se způsoby provádění preventivně výchovné činnosti.

V případě, že v době praxe budou probíhat akce k výše uvedené problematice, doporučuje se umožnit studujícím účast na těchto akcích.

1) Studující se seznámí:

- s rozsahem a způsobem komunikace s obcemi, právníckými s fyzickými osobami, (seznamování obcí, právníckých a fyzických osob s charakterem možného ohrožení obyvatel, s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi),
- s materiálem nouzového přežití a se způsobem jeho využití (u stanice HZS kraje se soupravou nouzového přežití pro 20 osob, u územního odboru HZS kraje se soupravou nouzového přežití pro 50 osob, u HZS kraje s kontejnerem nouzového přežití pro 25 až 50 osob),
- s přístroji pro zjišťování chemické a radiační situace,
- s prostředky pro dekontaminaci,
- s nástroji pro vyhodnocování chemické situace (předpověď velikosti nebezpečné zóny) a poskytování informací o nebezpečných látkách,
- s varovacím a informačním systémem v kraji,
- s rozsahem a způsoby zapojení příslušníků HZS kraje do preventivně výchovné činnosti na daném teritoriu ve vztahu k žákům základních a středních škol a ve vztahu k ostatnímu obyvatelstvu,
- dle možností navštíví stálý tlakově odolný úkryt (STOÚ) a seznámí se s problematikou z historického hlediska a z hlediska další perspektivy,
- navštíví víceúčelové stavby.

2) Navštíví vybraný obecní úřad nebo obecní úřad s rozšířenou působností a seznámí se se zabezpečením ochrany obyvatelstva v jejich působnosti (varování a informování obyvatel, evakuace a nouzové přežití obyvatelstva).

3) Navštíví vybraného zřizovatele zařízení CO a seznámí se s personálním obsazením, materiálním vybavením a úlohou zařízení CO.

Úsek krizového řízení

Ředitel odboru ochrany obyvatelstva a krizového řízení nebo pověřený příslušník tohoto odboru zajistí zaměstnání tak, aby se studující prakticky seznámil se základními dokumenty v této oblasti, které jsou stanoveny pro stupeň kraj a určená obec, se způsobem jejich postupného zpracovávání, reálným stavem a průběžnou aktualizací.

1) Krizový plán kraje

- základní část
  - vymezení působnosti, odpovědnosti a úkolů zpracovatele,
  - charakteristika organizace krizového řízení,
  - výčet a hodnocení možných krizových rizik, jejich dopad na území a činnost dotčených orgánů,
- přílohová část
  - přehled sil a prostředků,
  - katalog krizových opatření – zásady a postup realizace krizových opatření,
  - typové plány,
  - povodňové a havarijní plány,
  - plán nezbytných dodávek a plán hospodářské mobilizace,
  - plán akceschopnosti zpracovatele krizového plánu,
- rozpracování krizového plánu kraje obecními úřady určených obcí na území kraje.

2) Havarijní plány

- druhy havarijních plánů podle příslušných právních předpisů (vnitřní, vnější, kraje)
- havarijní plán kraje a jeho členění
  - informační část (charakteristika kraje; skutečnosti zjištěné analýzou možného vzniku mimořádných událostí),
- síly a prostředky pro záchranné a likvidační práce a zásady poskytování pomoci,

- druhy plánů konkrétních činností,
  - vnější havarijní plány – objektů skupiny „B“ podle příslušných ustanovení zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií, zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů.

3) Bezpečnostní rady a krizové štáby

- bezpečnostní rady kraje a určených obcí
  - složení,
  - způsob zpracování zpráv a informací do BRK ze stupně HZS kraje,
- krizový štáb kraje
  - složení,
  - organizace stálé pracovní skupiny,
  - koordinace záchranných a likvidačních prací,
  - činnost představitele HZS kraje v krizovém štábu,
  - dokumentace a záznamy krizového štábu,
  - spolupráce krizových štábů,
- krizový štáb určené obce,
- krizový štáb HZS kraje
  - složení a organizace jednotlivých pracovních skupin,
  - spolupráce s krizovým štábem kraje,
  - vedení dokumentace.